

CRNA GORA
SKUPŠTINA
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-65-4/22-
Podgorica, 27. januar 2022. godine

INFORMACIJA
SA MULTILATERALNOG SASTANKA „TRENDOVI U OBLASTI LJUDSKIH PRAVA NA
ZAPADNOM BALKANU I U AUSTRIJI- NAUČENE LEKCIJE I BUDUĆI PRAVCI“,
održanog 27. januara 2022. godine

Multilateralni sastanak „Trendovi u oblasti ljudskih prava na Zapadnom Balkanu i u Austriji- naučene lekcije i budući pravci” održan je onlajn 27. januara 2022. godine.

S obzirom da su predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode Jovan Jole Vučurović i član Odbora dr Albin Čeman koji su bili pozvani da učestvuju na ovom sastanku bili spriječeni prethodno preuzetim obavezama, Multilateralni sastanak su pratile Slava Burić, sekretar Odbora za ljudska prava i slobode i Sonja Jokić, samostalna savjetnica I u Sekretarijatu Odbora.

Sastanak je organizovala Vestminsterska fondacija za demokratiju u saradnji sa Parlamentom Austrije.

Pored članova Mreže odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost Zapadnog Balkana (HUGEN) u kojoj učestvuju parlamenti iz šest država Zapadnog Balkana, na ovom skupu su učestvovali i predstavnici Parlamenta Austrije: Nikolas Šerak, predsjedavajući Odbora za ljudska prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije, Gudrun Kugler, zamjenica predsjedavajućeg Odbora za ljudska prava i Odbora za jednaka prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije, Harald Troh, zamjenik predsjedavajućeg Odbora za ljudska prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije, Eva Ernst Džiedžić, zamjenica predsjedavajućeg Odbora za ljudska prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije i Angelika Hable, šefica Odsjeka za EU i međunarodne poslove u Državnom vijeću Parlamenta Austrije.

Sastanak je otvorio Emil Atanasovski, direktor Vestminsterske fondacije za demokratiju za Zapadni Balkan, nakon čega su uslijedili pozdravni govori Angelike Hable, šefice Odsjeka za EU i međunarodne poslove u Parlamentu Austrije, dr Muamera Bačevca, predsjedavajućeg HUGEN-a i predsjednika Odbora za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova Narodne skupštine Republike Srbije i Nikolasa Šeraka, predsjedavajućeg Odbora za ljudska prava Državnog vijeća Austrije.

Emil Atanasovski, direktor Vestminsterske fondacije za demokratiju za Zapadni Balkan je informisao učesnike da je Vestminsterska fondacija za demokratiju javno tijelo u Ujedinjenom Kraljevstvu posvećeno podržavanju demokratije širom svijeta i da je to najveća britanska politička multipartijska fondacija koja u regionu Zapadnog Balkana djeluje od 1992. godine. Djeluju u više od 40 zemalja svijeta i sarađuju sa parlamentima, političkim partijama, organizacijama civilnog društva i izbornim komisijama kako bi pružili podršku državnim političkim sistemima da postanu inkluzivni, odgovorni i transparentni u svom radu. Svojim djelovanjem na Zapadnom Balkanu Vestminsterska fondacija za demokratiju je u dobroj poziciji da podrži jačanje vladavine prava, dobrog upravljanja, rodne ravnopravnosti i post-konfliktnog pomirenja. Prije nekoliko godina je počeo projekat koji je rezultirao formiranjem Mreže odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost (HUGEN) koja je formalno počela sa radom u oktobru 2019. Ova Mreža ima za cilj da unaprijedi postojeće i razvije nove mehanizme za regionalnu parlamentarnu saradnju u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti. Istakao je da je ovo prva Mreža na Zapadnom Balkanu koja se bavi pitanjima ljudskih prava i rodne ravnopravnosti, dok su prethodno djelovale mreže koje su se bavile saradnjom u oblasti ekonomije i izbornih sistema. HUGEN Mrežu čini osam parlamenata Zapadnog Balkana, odnosno 15 odbora nadležnih za ljudska prava i rodnu ravnopravnost. Tokom prethodne godine u okviru HUGEN-a održani su multilateralni sastanci o uticaju pandemije COVID-19 na žene i osobe sa invaliditetom, kao i dvije konferencije i jedan webinar na kojem su predstavljeni izvještaji o post-zakonodavnom nadzoru izrađeni od strane sedam parlamenata HUGEN-a koji sadrže 126 preporuka

za unapređenje stanja u odabranom zakonodavstvu. Važno je istaći da je Vestminsterska fondacija za demokratiju prva na Balkanu uspostavila mehanizme i pruža podršku u sprovođenju post-zakonodavnog nadzora. U parlamentima na Zapadnom Balkanu nadzorna uloga je nedovoljno razvijena i oni se mnogo više bave zakonodavnom aktivnošću. Veoma značajnim smatra što je kroz rad Mreže uspostavljena nova praksa post-zakonodavnog nadzora kojom se utvrđuje kako se određeni zakon implementirao nekoliko godina nakon njegovog donošenja, što je uobičajena praksa u državama članicama Evropske unije. Po prvi put u okviru ovog projekta Vestminsterske fondacije za demokratiju organizovan je sastanak sa poslanicima parlamenta države članice EU, što može biti značajno za unapređenje praksi u oblasti ljudskih prava. U posljednje vrijeme sve više je fokus na rodnoj ravnopravnosti, što je dobro. Manje je problema sa zakonodavnim okvirom, jer je on prilično dobar, ali ima dosta prostora za poboljšanje njegove implementacije, što je veoma važno u procesu pristupanja država Zapadnog Balkana Evropskoj uniji. Takođe, važnim smatra rad na unapređenju odnosa između odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost i nezavisnih institucija koje se bave ljudskim pravima. Uticaj Austrije je veliki i važno je sa njima razmjenjivati ideje i iskustva, zbog čega se Atanasovski nada da će ovo biti prvi u nizu sastanaka sa austrijskim poslanicima.

Predstavnica parlamenta Austrije Angelika Hable, šefica Odsjeka za EU i međunarodne poslove je istakla da je raduje učešće na ovom događaju Vestminsterske fondacije za demokratiju, jer je važno nastaviti parlamentarnu razmjenu iskustava u ovakvim formatima. Istakla je da je region Zapadnog Balkana veliko težište njihovih parlamentarnih napora na političkom i upravnom nivou i da su austrijski parlament i njegove direkcije veoma aktivni u oblasti parlamentarne saradnje. U okviru njihovog programa stipendija u protekle dvije godine zaposleni iz parlamenata šest država Zapadnog Balkana su radili u austrijskom parlamentu. Takođe, mladi se sve više upoznaju sa demokratskim procesima, a prakse iz austrijskog parlamenta prenešene su i u neke zemlje Zapadnog Balkana. Drago joj je što je predmet interesovanja današnjeg sastanka oblast ljudskih prava i što će razmjenjivati iskustva na ovu temu.

Dr Muamer Bačevac, predsjedavajući HUGEN-a i predsjednik Odbora za ljudska i manjinska prava i rodnu ravnopravnost Narodne skupštine Republike Srbije je ocijenio da je HUGEN Mreža u značajnoj mjeri doprinijela regionalnoj parlamentarnoj saradnji, razmjeni znanja i najboljih praksi, kao i unapređenju zakona i politika u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti. S obzirom da su parlamenti u regionu Zapadnog Balkana uglavnom posvećeni zakonodavnim aktivnostima, važnim je ocijenio pilot projekat post-zakonodavnog nadzora u okviru kojeg je fokus bio na analizi primjene zakona. Istakao je da su poslanici i predstavnici stručnih službi parlamenata Zapadnog Balkana bili u prilici da se upoznaju sa međunarodnim standardima u ovoj oblasti. Značajnim smatra brojne aktivnosti realizovane u okviru projekta Vestminsterske fondacije za demokratiju, među kojima se ističu Multilateralni sastanak o primjeni Regionalne deklaracije o unapređenju položaja Roma potpisane u Poznanju i Konferencija o položaju Roma, organizovana na inicijativu Pododbora za pitanja Roma Narodne skupštine Republike Srbije u Beogradu u decembru 2021. Takođe, podsjetio je i na godišnju konferenciju HUGEN Mreže na kojoj je bilo riječi o jačanju uloge parlamenata u zaštiti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti u periodima krize i jačanju saradnje između parlamenata i ombudsmana. Na svim tim skupovima naglašena je potreba razvijanja regionalne saradnje.

Poslanik Bačevac je podsjetio da je 27. januara 2022. godine Odbor za ljudska i manjinska prava i rodnu ravnopravnost Narodne skupštine Republike Srbije održao sjednicu posvećenu obilježavanju Međunarodnog dana sjećanja na žrtve holokausta. Srbija, kao članica Savjeta Evrope i kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, posebnu pažnju posvećuje usklađivanju svog zakonodavstva sa evropskim zakonodavstvom i međunarodnim standardima. Jedna od najvažnijih nedavnih aktivnosti u Republici Srbiji bila je sprovođenje referenduma o ustavnim promjenama u dijelu koji se tiče pravosuđa. Građani su se izjasnili za ustavne promjene kako bi se obezbijedila nezavisnost pravosuđa. Podsjetio je da je Odbor kojim predsjedava posebnu pažnju posvećivao zaštiti prava Roma. Takođe, Odbor ima veoma dobru saradnju sa nezavisnim institucijama, prvenstveno Zaštitnikom građana i Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti, čije redovne godišnje izvještaje su razmotrili i predložili donošenje zaključaka koji sadrže preporuke Vladi za unapređenja stanja u oblasti ljudskih prava. Na plenarnoj sjednici Narodne skupštine Republike Srbije izvještaji sa zaključcima su usvojeni. Izvještaji nezavisnih institucija su veoma važni jer se u njima skreće

pažnja na žalbe građana, ukazuje se gdje je potrebno ojačati kontrolnu ulogu i koje zakone je treba mijenjati. I pored brojnih realizovanih aktivnosti, i dalje postoji potreba unapređenja zakonodavstva. Mišljenja je da trendovi u oblasti ljudskih prava kako na Zapadnom Balkanu, tako i u cijelom svijetu posljednjih godina zavise od pandemije virusa COVID-19. Svi se suočavamo sa izazovima uspostavljanja ravnoteže između zaštite zdravlja stanovništva i poštovanja ljudskih prava i minimiziranja posledica pandemije. Polazeći od toga da su u svim krizama, pa i u ovoj, osjetljive društvene grupe najviše izložene rizicima, uvjeren je da su prioriteti slični svim državama i da podrazumijevaju dodatne napore na zaštiti ranjivih grupa stanovništva.

Nikolas Šerak, predsjedavajući Odbora za ljudska prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije, je istakao da su pitanja koja se tiču ljudskih prava u Austriji utvrđena Ustavom i da je njihov Ustavni sud veoma aktivan. Pojedinačne grupe koje su marginalizovane imaju problema u ostvarivanju ljudskih prava, a pandemija je dodatno uticala na pogoršanje njihovih ljudskih prava. Takođe, ugrožene su i pojedine slobode građana. Jako je važno da se omogući socijalni život i međusobni kontakti građana. Takođe, značajno je mladima obezbijediti pravo na obrazovanje. Odbor za ljudska prava se intenzivno bavi temama poput nadzora građana, kako počinilaca krivičnih djela, tako i vršenjem nadzora nad onima koji nijesu počinio krivičnih djela, a prate se. Takođe, pažnju posvećuju migrantima i njihovoj integraciji sa posebnim akcentom na poštovanje njihovih prava u postupku obrade zahtjeva za azil. Kada je riječ o manjinama, postavlja se pitanje položaja etničkih manjina, a bave se i položajem pripadnika LGBTIQ populacije. Šalju jasne poruke da neće tolerisati rasizam. Pokušavaju poboljšati prava svih manjina, pa čak i manjina van njihove države, kao što su žene u Avganistanu i manjinske religiozne grupe u raznim zemljama. U Odboru za ljudska prava su zastupljeni predstavnici svih političkih partija, a na sjednicama Odbora učestvovali su brojni ministri sa kojima su razgovarali o važnim temama iz oblasti ljudskih prava. Takođe, bave se i radom sudova sa kojima diskutuju o raznim slučajevima kršenja ljudskih prava.

Tokom diskusije kojom je moderirao Ivan Radojević, regionalni programski menadžer Vestminsterske fondacije za demokratiju učesnici su bili u prilici da razmijene mišljenja o aktuelnom stanju u oblasti ljudskih prava na Zapadnom Balkanu i u Austriji.

Poslanica Gordana Siljanovska Davkova, predsjednica Odbora za jednake šanse za žene i muškarce Skupštine Republike Sjeverne Makedonije je zahvalila predstavnicima austrijskog parlamenta na pomoći njihovih vatrogasaca tokom požara u Sjevernoj Makedoniji, uz ocjenu da je izbjeglička kriza pokazala koliko je Austrija bliska Zapadnom Balkanu. Saopštila je da ima ozbiljan problem sa sintagmom Zapadni Balkan, jer je to geopolitička, a ne geografska sintagma. Smatra da Evropska unija treba da ima strategiju za integraciju zemalja Zapadnog Balkana u Evropsku uniju, kao i da je potreban regionalni pristup zemalja Zapadnog Balkana na putu ka Evropskoj uniji. Očekuje da Zapadni Balkan postane prioritet EU, jer je nedovoljno ponavljati sintagmu da je EU „nedovršena simfonija“ bez Zapadnog Balkana. Kriza COVID-19 je rezultirala sindromom COVID profita, s jedne strane, a sa druge strane je pogodila najsiromašnije grupacije stanovništva. U Sjevernoj Makedoniji još uvijek imaju problema sa političkim uticajem na sudstvo. Imaju dosta dobro zakonodavstvo, ali njegova implementacija je loša. Najveći broj predstavlki podnesenih Ombudsmanu Sjeverne Makedonije tiče se pravosuđa. Smatra značajnim što su donijeli Zakon o sprečavanju i zaštiti od diskriminacije, formirali su i Komisiju, ali u njoj nije ispoštovan rodni balans. U Parlamentu je 120 poslanika i 50 poslanica, što takođe nije dobro sa stanovišta rodne izbalansiranosti. Od 21 komisije u Parlamentu Republike Sjeverne Makedonije samo četiri imaju predsjednice. To je neophodno mijenjati, jer je ideja da se izmjenama Poslovnika garantuje rodno neutralna kvota. U proceduri su izmjene Krivičnog zakonika u cilju usklađivanja sa Istanbulskom konvencijom. U Parlamentu je i set zakona o matičnoj evidenciji o imenu pripremljen u saradnji sa LGBT zajednicom. Imaju dobar pravni okvir za zaštitu djece, ali mladi nedovoljno utiču na izradu strateških dokumenata o djeci i mladima. Smatra da prava djeteta moraju biti garantovana Ustavom. Treba voditi računa o pravima lica sa invaliditetom, rodnim pitanjima i manjinama ukoliko se želi postići jednakost. Takođe, posebnu pažnju treba posvetiti slobodi izražavanja. Zalaže se za donošenje zakona u redovnoj, a ne po skraćenoj proceduri. Ukoliko je Zapadni Balkan geostrateški partner, potrebno je i da se EU tako ponaša prema njemu i moralna obaveza EU je da se vrati ovom prostoru. Očekuje početak pregovora sa Republikom Sjevernom Makedonijom i smatra da ne treba ostavljati prostor za buđenje nacionalizma na ovim prostorima.

Poslanik Harald Troh, zamjenik predsjedavajućeg Odbora za ljudska prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije, je saopštio da je poštovanje prava građana od izuzetne važnosti u društvu. Jako je važno da pojedinci mogu da ostvare svoja prava u okviru institucija. Evropa je utemeljena na ljudskim pravima, a još u XVII vijeku u Engleskoj je pokrenuto pitanje poštovanja ljudskih prava. Važno je da sve tri grane vlasti djeluju transparentno. U Austriji se suočavaju sa čitavim nizom problema jer nije obezbijedena puna transparentnost. Jako je važno sprovođenje zakona, a mnoge države se suočavaju sa problemima u toj oblasti. Još uvijek su prisutni nacionalizam, seksizam i homofobija, pa se moraju uložiti naponi na razvoju klime tolerancije i međusobnog poštovanja. Poštovanje ljudskih prava u Austriji ima izuzetnu ulogu u njihovoj unutrašnjoj i spoljnoj politici.

Poslanica Miomirka Melank, predsjednica Komisije za ljudska prava Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine je saopštila da se Bosna i Hercegovina suočava sa brojnim izazovima. Politička situacija je vrlo kompleksna, državne institucije su blokirane, kao i Parlamentarna skupština. Pomenula je prava pripadnika nekonstitutivnih naroda i nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini, a posebno se osvrnula na položaj Roma koji još uvijek nemaju pravo da budu zastupljeni u nekom od njihovih parlamenata. Pravima manjina se uglavnom bavi Vijeće nacionalnih manjina koje postoji na tri nivoa u Bosni i Hercegovini. Nacionalne manjine ne mogu biti birane na neke od funkcija niti u Federaciji, niti u Republici Srpskoj, čime su diskriminirani i još uvijek nije promijenjen Ustav Bosne i Hercegovine kako bi se primijenila Presuda Evropskog suda za ljudska prava u slučaju „Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine“. U toku su pregovori o izbornom zakonu koji su izazvali velike političke ekscese i doveli u pitanje opstanak Bosne i Hercegovine. I dalje ostaje prioritet pitanje jednakih prava građana i građanki, suočavanje sa prošlošću i koegzistencija. Osvrnula se i na prava djeteta, sa posebnim akcentom na izmjene Krivičnog zakona u dijelu koji se tiče seksualnog nasilja nad ženama i djecom i usklađivanje sa potpisanim međunarodnim konvencijama koje još uvijek nijesu usvojene u Parlamentu Federacije. U posebno teškom položaju su djeca sa mentalnim problemima. Donijet je Zakon o pomoći porodicama sa djecom sa invaliditetom, a djeca nijesu naslovljena kao nosioci tih prava. Ravnopravnost polova u Bosni i Hercegovini u poslednjih deset godina postoji u značajnijoj mjeri, jer su uspostavljeni odgovarajući mehanizmi za sprečavanje diskriminacije po osnovu pola. Oblast obrazovanja je jedna od velikih tema u Bosni i Hercegovini, jer su obrazovni programi u Bosni i Hercegovini iz susjednih država- Srbije ili Hrvatske. Predmeti poput geografije, istorije i jezika su proglašeni predmetima od nacionalnog interesa i radi se prema programima drugih država. Nema jedinstvenog pogleda na prošlost, nejednaki su programi u entitetima, a u nekim sredinama se može govoriti o etničkoj segregaciji. Veliki je problem i slab kvalitet obrazovanja. Korupcija je jedan od najznačajnijih problema njihovog društva, a reforma pravosudnog sistema je nužna.

Gudrun Kugler, zamjenica predsjedavajućeg Odbora za ljudska prava i Odbora za jednaka prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije, je istakla da je jasno da Zapadni Balkan pripada Evropi i da će Austrija biti njihov partner na putu ka Evropskoj uniji. Parlamenti imaju važnu ulogu u evropskoj regionalnoj saradnji koju je neophodno jačati. Smatra da treba više razgovarati o trgovini ljudima i da poseban akcenat treba usmjeriti na prevenciju trgovine ljudima. Takođe, osvrnula se na nacionalizam koji predstavlja korjen kršenja ljudskih prava. U XXI vijeku neophodna je bolja regionalna saradnja kako bi se zajedno djelovalo u cilju smanjenja nacionalizma i svih povreda ljudskih prava. Podsjetila je da se 27. januara obilježava Dan sjećanja na žrtve holokausta kako se takvo nešto nikada ne bi ponovilo.

Lazar Prodanović, predsjedavajući Zajedničke komisije za ljudska prava Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine se saglasio da je 27. januar važan dan za čovječanstvo i priču o ljudskim pravima. Akcenat njegovog izlagaja bio je na ustavno-pravnom i institucionalnom okviru zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. Bosna i Hercegovina je ratifikovala sve najvažnije međunarodne i evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i uspostavila ustavno-pravni i institucionalni okvir kojim se ta prava garantuju. Ustav Bosne i Hercegovine obavezuje državu da osigura najveći nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustavom je propisano da se prava i slobode predviđene Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim Protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i da imaju primat nad ostalim zakonodavstvom. Aneks 1 Ustava predviđa primjenu niza drugih međunarodnih sporazuma o ljudskim pravima. Zakonodavni okvir se u

kontinuitetu unapređuje i usklađuje sa međunarodnim standardima. Institucije nastoje da ojačaju nacionalne mehanizme za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarne skupštine razmatra pitanja koja se odnose na ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda zagarantiranih Ustavom BiH i zakonodavstvom BiH; državljanstvo; emigraciju, imigraciju, izbjeglice i azil; sprovođenje aneksa 6 i 7 Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH; kretanje i boravak stranaca; ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda, te mjere za njihovu efikasniju zaštitu; zaštitu ličnih podataka i saradnju sa Agencijom za zaštitu ličnih podataka u BiH; prava nacionalnih manjina u BiH; peticije u vezi s povredama ljudskih prava i osnovnih sloboda; saradnju sa Komisijom za ljudska prava i Komisijom za raseljena lica i izbjeglice, kao i komisijama za ljudska prava u Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske. Zajednička komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti ljudskih prava, ostvarivanja prava djeteta, mladih, imigracije, izbjeglica, azila i etike. Prostora za napredak u oblasti ljudskih prava i sloboda ima što je konstatovala i Evropska komisija u svom Izvještaju o Bosni i Hercegovini za 2021. godinu. Uz značajnu podršku predstavnika međunarodne zajednice i medijaciju, predstavnici političkih partija pokušavaju doći do konsenzusa u vezi sa izmjenama Ustava kako bi se implementirala presuda „Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine“. Smjer njihovog budućeg djelovanja primarno je određen Mišljenjem Evropske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji iz 2019. godine. Budućnost zemalja Zapadnog Balkana je neizvjesna i turbulentna bez članstva u Evropskoj uniji, zaključio je Prodanović.

Eva Ernst Džiedžić, zamjenica predsjedavajućeg Odbora za ljudska prava Državnog vijeća Parlamenta Austrije je saopštila da je predmet njenog interesovanja spoljna politika. Interesovalo je koliko je veliki uticaj Rusije i Kine na zemlje Zapadnog Balkana, a u kontekstu trenutnog konflikta Rusije i Ukrajine.

Predsjednica Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore Božena Jelušić je ukazala na značaj sprovođenja nadzora nad implementacijom zakona. Osvrnula se na slučajeve nasilja u porodici, navodeći da su se tokom četiri mjeseca u Crnoj Gori desila tri femicida. Odbor kojim predsjedava je doprinio izmjenama Krivičnog zakonika i donošenju Zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji. Ovaj Odbor je inicirao promjene u dijelu upravljačkih struktura u školama kako bi podjednako bili zastupljeni i muškarci i žene. Po prvi put je uvedeno rodno odgovorno budžetiranje u Zakon o budžetu Crne Gore.

Poslanica Gordana Siljanovska Davkova, predsjednica Odbora za jednake šanse za žene i muškarce Skupštine Republike Sjeverne Makedonije je ukazala da je trgovina ljudima često autohtona pojava i nije uvijek povezana sa migracionim tokovima. Neophodno je raditi na unapređenju položaja Roma koji su često žrtve trgovine ljudima. Zbog nedovoljne saradnje državnih institucija i nevladinog sektora takvi slučajevi se teško otkrivaju i procesuiraju.

Zaključeno je da bi u predstojećem periodu bilo važno da se organizuju slični sastanci između parlamenata Zapadnog Balkana i Parlamenta Austrije u cilju razmjene iskustava o pojedinim oblastima ljudskih prava, poput trgovine ljudima, zaštite prava migranata i azilanata i sličnim temama.

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

Jovan Jole Vučurović